

Verslag FOT Begeleiding

Fysieke overlegtafel Begeleiding

Datum: 25 maart 2025

Tijd: 11.00 – 13.00 uur

Adres: Raadzaal gemeente Zwijndrecht – Raadhuisplein 3, 3331 BT Zwijndrecht

Voorzitter: Ilse Greive

1. Opening

Het overleg is begonnen met een voorstelrondje, aangezien een aantal deelnemers voor de eerste keer aanwezig zijn. Oproep om zoveel mogelijk met dezelfde vertegenwoordigers aanwezig te zijn de aankomende FOT's Begeleiding, omdat we met elkaar het nieuwe bandbreedtemodel willen ontwikkelen. Op deze manier blijven deelnemers goed op de hoogte van de ontwikkelingen.

2. Mededelingen

a. Wisselingen/wijzigingen deelnemers FOT Begeleiding

- i. Matthé Raven gaat per 1 juli 2025 met pensioen. Hij blijft nog twee dagen per week werken als contractmanager bij de SDD. Mirjam Braamse, eveneens contractmanager SDD, zal een aantal taken gaan overnemen van Matthé.
- ii. Enver, Ciryra en Tom Zorggroep zullen vanaf heden ook aansluiten bij de FOT's Begeleiding.

b. Data FOT's 2025:

- i. Donderdag 15 mei 2025 10:00 - 12:00 uur - Raadzaal Zwijndrecht
- ii. Donderdag 17 juli 2025 14:00 - 16:00 uur - Conferentieruimte Bedrijfsvoering Drechtsteden
- iii. Donderdag 16 oktober 2025 14:00 - 16:00 uur - Conferentieruimte Bedrijfsvoering Drechtsteden
- iv. Dinsdag 9 december 2025 10:00 – 12:00 uur - Raadzaal Zwijndrecht

3. Vaststellen notulen vorige FOT (zie bijlage 1)

De notulen van de FOT Begeleiding d.d. 12 december 2024 zijn zonder wijzigingen vastgesteld.

4. Bandbreedtemodel voor IB

a. Contouren document (zie bijlage 2)

Gemeenten moeten zich in het kader van de Wmo beroepen op een onderbouwd normenkader, in verband met het rechtszekerheidsbeginsel. Voor Begeleiding zal dit waarschijnlijk het normenkader worden van Hhm. Dit normenkader is recent ontwikkeld en bestaat uit twee delen: ontwikkelingsgericht en behoudgericht. Beide delen kennen vier gradaties. Het is niet zo dat de SDD dit normenkader per definitie één op één overneemt, maar het zal naar verwachting wel richting geven aan het nieuwe model. De SDD wil graag samen met aanbieders het nieuwe model ontwikkelen. Tijdens deze FOT is de volgende input opgehaald:

1. Normenkader Hhm:

- Reflectie op de profielen Individuele Begeleiding
- Categorie "Behoudgericht": hoe verhoudt zich dit tot de doelgroep die we nu zien binnen IB? Moet dit onder maatwerk vallen?

Momenteel speelt in de Drechtsteden gemeenten de discussie over de balans tussen het voorveld (belegd bij lokale gemeenten) en het maatwerk (belegd bij de SDD). De vraag speelt of bepaalde ondersteuning beter thuishoort bij voorliggende voorzieningen en niet in maatwerkvoorzieningen. Met deze discussie in het achterhoofd is bovenstaande vraag voorgelegd aan aanbieders. Aanbieders geven aan dat “behoudgericht” recht doet aan de hulpvraag van een bepaalde doelgroep en dat dit onder maatwerk zou moeten vallen. Er bestaat een doelgroep die langdurig, soms zelfs levenslang, professionele ondersteuning nodig heeft. De SDD geeft aan dat 30 procent van de cliënten langer dan vier jaar begeleiding ontvangt en een bepaalde groep zelfs al sinds 2015. Dit roept de vraag op of deze ondersteuning altijd professioneel moet zijn, of dat dit ook met informele hulp opgevangen kan worden. Er wordt aangegeven dat dit ook een actueel maatschappelijk vraagstuk betreft. Het zou uiteindelijk moeten gaan om de cliënt en of die de juiste ondersteuning krijgt. Of deze hulp dan geboden wordt door het voorliggend veld of door een professionele aanbieder, is voor de cliënt zelf vaak minder relevant. Soms blijkt ook dat voorliggende voorzieningen onvoldoende beschikbaar zijn. Aanbieders geven aan dat het voorliggend veld wordt betrokken bij cliënten waarbij dit kan. Het wordt als positief ervaren dat er nu de mogelijkheid is om gebruik te maken van een “waakvlam” indicatie, juist om de overgang naar het voorliggend veld mogelijk te maken. In sommige gevallen wordt de meeste zorg opgevangen door het voorliggend veld, maar is er nog wel een vinger aan de pols nodig van professionele hulp om overzicht te bewaken en terugval te voorkomen.

Er wordt ook even gesproken over de grens en samenwerking tussen de Jeugdwet en de Wmo. Aanbieders ervaren dit als knelpunt. Er wordt aangegeven dat dit punt meer speelt bij Beschermd Wonen en voor Ambulante Begeleiding minder relevant is. Op een ander moment kan hierover worden doorgepraat, want dit is zeker een belangrijk onderwerp.

2. Tarieven: differentiatie op tarieven gerelateerd aan cao waar aanbieder onder valt: ervaringen hiermee bij andere gemeenten? Reacties hierop?

Het tweede onderwerp betrof de differentiatie van tarieven gerelateerd aan de cao's waar aanbieders onder vallen. Dit bleek een complex onderwerp te zijn, vooral voor aanbieders waarvoor meerdere cao's van toepassing zijn. Bij de gemeente Rotterdam wordt het tarief gekoppeld aan de klant, maar dit leidt tot discussies over welke problematiek leidend is. Het is niet wenselijk om heel veel verschillende tarieven/productcodes te hebben. Dit brengt een administratieve last met zich mee voor zowel aanbieder als SDD. Dit pleit ervoor om te onderzoeken of één tarief bepaald kan worden. Wellicht dat er voor het vergelijk wel per cao een tarief berekend kan worden. Dan kan er gekeken worden in hoeverre de tarieven van elkaar verschillen. Zaken als functiemix en periodiekmix worden in de rekentool meegenomen. Variabelen zijn van elkaar afhankelijk, en er zal naar verwachting niet worden afgerekend op het aantal geleverde minuten, maar op arrangementen. Een bandbreedte is een arrangement met een vast tarief, bepaald door de kostprijs per uur en een gemiddeld aantal geleverde uren/minuten. Per bandbreedte moet een gemiddelde bepaald worden. Dit is naar verwachting niet het rekenkundig gemiddelde, maar het gemiddelde van de levering in die bandbreedte. Tijdens één van de volgende FOT's zal dit onderwerp verder aan bod komen.

3. Onderscheid maken in arrangementen:
 - Laag frequent en langdurig;

- Hoog intensief en kortdurend.
- Voorziet dit in een behoefte?

De SDD heeft voor ogen om alleen de ondergrens van de bandbreedte aan te geven bij cliënten en niet de bovengrens. Dit om claimgedrag vanuit klanten te voorkomen. Aanbieders weten natuurlijk wel wat de bovengrens is van de bandbreedte. Wmo consulenten zullen de bandbreedte bepalen in het onderzoeksverslag en uiteindelijk is het aan aanbieders om het exacte aantal minuten ondersteuning te bepalen a.d.h.v. een normenkader en dit te communiceren aan cliënten (i.v.m. de rechtszekerheid). Er zou een relatie moeten zijn tussen de intensiteit (het aantal minuten ondersteuning per week) en de duur van de ondersteuning. De mate van intensiteit hangt af van de cliënt. Bij het scala aan bandbreedtes wil de SDD rekening houden met de relatie tussen deze twee elementen.

Bij Huishoudelijke ondersteuning is het als volgt geregeld: de Wmo consulent gaat op huisbezoek en stelt een bandbreedte vast op basis van het normenkader en legt dit vast in het onderzoeksverslag. De aanbieder bepaalt vervolgens het exacte aantal minuten ondersteuning per maand. Aanbieders hebben in dit model de flexibiliteit om eens per twee weken ondersteuning te leveren indien nodig, omdat het aantal minuten per maand is bepaald en niet per week. De SDD wil onderzoeken of dit voor Begeleiding ook passend is.

Aanbieders geven aan dat het knelpunt zit in het minimum aantal minuten ondersteuning. Het kan zijn dat het een periode goed gaat met een cliënt, waardoor minder ondersteuning nodig is. Andere periodes gaat het minder goed en is er meer ondersteuning nodig. De vraag is of een maand voldoende is om flexibiliteit te behouden. Echter is het ook van belang om deze periode niet te lang te maken, aangezien het dan voor zowel cliënt als aanbieder niet meer overzichtelijk is. Als bijvoorbeeld deze periode wordt gerekend naar een aantal maanden, bestaat het risico dat aan het eind van deze periode veel ondersteuning “ingehaald” moet worden, om aan het aantal minuten ondersteuning te komen. Er wordt echter aangegeven dat een maand een te korte tijdsperiode is, dit blijkt bij andere gemeenten ook het geval. Verder hangt het vooral samen met de mogelijkheid voor aanbieders om op- of af te schalen binnen de bandbreedte indien nodig. Kanttekening hierbij is dat aanbieders niet maandelijks de indicatie (binnen de bandbreedte) willen wijzigen.

Er wordt door aanbieders aangegeven dat het in de praktijk vaker voorkomt dat er meer ondersteuning wordt geleverd dan de indicatie, dan dat er minder wordt geleverd. Dit komt omdat crisissituaties/life-events zorgen voor meer ondersteuningsnoodzaak. In dit geval gaat het dus om de mogelijkheid om op te schalen. Als er wordt gekeken naar dit aspect, zou een maand niet passend zijn. Echter is er niet bij elke cliënt sprake van risico op crisissituaties. Dit betreft een kleine groep klanten. Het te ontwikkelen model zou passend moeten zijn voor de gemiddelde cliënt en niet voor uitzonderingen. De oplossing lijkt eenvoudig: de mogelijkheid voor aanbieders om indien nodig makkelijk op- of af te kunnen schalen. Het zou bijvoorbeeld interessant zijn voor aanbieders als zij zelf zouden kunnen opschalen indien nodig en dus per direct meer ondersteuning kunnen leveren en dat later met terugwerkende kracht de indicatie wordt bijgesteld. Crisissituaties/life-events zijn vaak niet te voorspellen, maar vragen wel van aanbieders om snel te kunnen schakelen en meer ondersteuning te kunnen bieden. Momenteel is deze mogelijkheid geborgd d.m.v. een opslagconstructie. Wellicht is het een optie om deze mogelijkheid in het nieuwe model in te voegen of dit op een

andere manier vorm te geven. Het is in ieder geval van belang om hier aandacht voor te hebben.

Het idee is dat de aanbieder uiteindelijk bepaalt hoeveel ondersteuning er binnen de bandbreedte geleverd wordt. Binnen deze bandbreedte kan de aanbieder, indien nodig (zonder tussenkomst van de SDD), op- en afschalen. De bandbreedte heeft een minimum en maximum aantal uren, maar de aanbieder moet het exacte aantal minuten afgeven. Het rekening houden met crisissituaties is hierbij ingewikkeld, omdat rechtszekerheid betekent dat je als aanbieder moet leveren. Daarom is het belangrijk om de tijdsperiode los te koppelen van crisissituaties. Alleen bij over-/onderschrijding van de bandbreedte komt de consulent in beeld, omdat dit een ander tarief betreft. Dit biedt een bepaalde mate van flexibiliteit, hoewel we zijn gebonden aan rechtszekerheid, die de flexibiliteit weer beperkt. De mate van flexibiliteit is zeker een onderwerp wat tijdens de FOT's aandacht vraagt, en niets staat nog vast. Zolang de minimumtijd binnen de vastgestelde periode geleverd wordt, is er ruimte voor flexibiliteit. Bij Huishoudelijke ondersteuning mag één niet-geleverde week worden gedeclareerd, maar de tweede week niet-leveren niet. Dit biedt enige flexibiliteit. Momenteel mag bij vier weken geen IB leveren, toch gedeclareerd worden. Dit vindt de SDD niet meer passend. Het idee is om bij Begeleiding deze periode ook op één week te zetten.

Tijdens de vorige FOT werd besproken dat kortdurende intensieve trajecten vooral geschikt zijn voor doelgroepen met ontwikkelpotentieel. Aanbieders denken dat dit model hierin voldoende past, met 6-8 uur per week voor cliënten met een zware ondersteuningsbehoefte. Aanbieders zien in dit geval dat er na zo'n intensieve periode aan begeleiding sprake kan zijn van afschaling na ongeveer 4-6 maanden, hoewel dit niet altijd mogelijk is. Complexere situaties kunnen 6 maanden nodig hebben voordat er afschaling plaatsvindt. Deze groep kan ook in langdurige trajecten vallen, wat dan onder "behoudgericht" valt.

Het is belangrijk om te voorkomen dat medewerkers constant indicaties moeten aanpassen, want dit leidt tot te veel administratieve lasten. Er moet een balans gevonden worden tussen flexibiliteit, administratieve lasten en rechtszekerheid. Daarom is bij Huishoudelijke ondersteuning gezegd dat alleen bij een duur langer dan zes maanden wijzigingen doorgevoerd hoeven te worden. De begeleidingsdoelgroep is echter anders, en rechtszekerheid moet gewaarborgd blijven. Er wordt door een aanbieder opgemerkt dat de rechtszekerheid bij de doelgroep Begeleiding geen issue is en dat het risico bestaat op systeemdenken in plaats van de cliënt en zijn behoeften voorop stellen. Andere aanbieders geven aan dat de rechtszekerheid bij de begeleidingsdoelgroep wel degelijk opspeelt. Desalniettemin vallen ook cliënten die begeleiding ontvangen, net zo goed als cliënten die Huishoudelijke ondersteuning ontvangen, onder het rechtszekerheidsbeginsel en heeft de rechter hier uitspraken over gedaan. De SDD heeft zich hier aan te houden.

Er werd een signaal afgegeven dat aanbieders blij zijn met de ruimte om zelf te indiceren, hoewel de bandbreedtes nog niet duidelijk zijn. De suggestie wordt gegeven om bijvoorbeeld bij "behoudgericht" een smallere marge te hanteren en bij "ontwikkelgericht" een bredere marge. Aanbieders dragen graag de administratieve lasten als betekent dat dit er voor zorgt dat ze sturing en flexibiliteit krijgen, echter moeten de administratieve lasten natuurlijk zo veel mogelijk beperkt worden.

Momenteel kennen we bij IB de voorlopige indicatie voor drie maanden, wat positief wordt ontvangen door aanbieders. Echter merken Wmo-consulenten dat dit extra administratieve lasten met zich meebrengt, omdat zaken op deze manier dubbel gedaan worden. De consulenten zijn daarom minder positief hierover. Daarom is veel input van aanbieders nodig, maar moeten ook consulenten betrokken worden. Het is een zoektocht waar we samen uit proberen te komen.

5. **Ervaringen Wmo naar de voorkant**

De SDD is benieuwd naar de mening en ervaringen van aanbieders op het gebied van het voorliggend veld. Is het bijvoorbeeld mogelijk om meer ondersteuning over te dragen naar het voorveld? Er wordt door aanbieders aangegeven dat het andersom vaker voorkomt; het wijkteam meldt dan cliënten aan voor een Wmo indicatie, omdat er teveel hulpvragen zijn en het wijkteam niet toereikend is. Aanbieders geven aan dat er zeker wordt gekeken om bijvoorbeeld af te schalen naar het wijkteam of het voorliggend veld, maar dat cliënten toch vaak gebaat zijn bij een professional die achter de voordeur komt. Wel wordt momenteel gebruik gemaakt van de IB0 indicatie om cliënten te begeleiden naar bijv. het wijkteam. Dit gaat dan om cliënten met nog één of hooguit twee hulpvragen. Het blijkt in de praktijk dat de stap maken van professionele hulp naar het voorliggend veld vrij groot is en dat er goede professionele begeleiding nodig is om dit in goede banen te leiden. Ook blijkt dat soms (op een laag pitje) een professionele zorgverlener aanwezig dient te blijven om de cliënt te monitoren en terugval te voorkomen.

6. **Samenvatting afspraken, vervolgacties en planning**

- a. Vervolg: de input vanuit dit overleg zal worden verwerkt door de SDD in contouren document bandbreedtemodel IB. Bij de volgende FOT zullen we hier verder over doorpraten en zo zal zich het model steeds verder ontwikkelen.
- b. Planning: dit verslag wordt per mail verzonden naar alle deelnemers en daarbij zal ook een grove planning worden meegestuurd. In deze planning zal mee worden genomen wanneer de uitvraag kostprijs-elementen (d.m.v. de rekentool) naar verwachting zal worden gedaan, zodat aanbieders hier rekening mee kunnen houden.
- c. Voorveld: zoals besproken zijn gemeenten momenteel bezig met het vraagstuk over voorliggende voorziening i.r.t. maatwerkvoorzieningen. Het is wenselijk dat gemeenten (lokale beleidsambtenaren) en aanbieders hierover in gesprek gaan, om de twee werelden samen te brengen. Het idee is om één van de volgende FOT's gedeeltelijk te gebruiken om hierover het gesprek te voeren. Wellicht wordt daarnaast nog een sessie georganiseerd waarbij ook Wmo consulenten aansluiten, om ook hen hierbij te betrekken.
- d. Ingangsdatum nieuwe contracten: het streven blijft om de nieuwe contracten voor Begeleiding in te laten gaan op 1-7-2026. Vooral nog lijkt dit haalbaar. Mocht blijken dat het ontwikkelen van het model en de implementatie meer tijd vraagt, zal dit tijdig met aanbieders worden gecommuniceerd.

7. **Rondvraag**

8. **Afsluiting**